

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІКО-ПРАВОВИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ПРАВА ТА ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ**

КАТАЛОГ ЕЛЕКТИВНИХ ДИСЦИПЛІН

для освітньо-професійної програми

«Право»

за спеціальністю 081 «право»

для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Католог елективних дисциплін професійної підготовки кафедри права та публічного адміністрування (для освітньо-професійної програми «Право» за спеціальністю 081 «Право» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти): інформ. видання / уклад. Барегамян С.Х., Камардіна Ю.В. Маріуполь, МДУ, 2020. 11 с.

В інформаційному виданні подано анатований перелік елективних дисциплін, які пропонуються викладачами кафедри права та публічного адміністрування для включення в освітньо-професійну програму підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Призначено для розробників програм, керівників факультетів, кафедр, які забезпечують право здобувачів вищої освіти на вибір індивідуальної траєкторії навчання шляхом вивчення елективних дисциплін.

Рекомендовано кафедрою права та публічного адміністрування (протокол № 1 від 28 серпня 2020 року)

ДО УВАГИ КОРИСТУВАЧІВ КАТАЛОГУ

Каталог елективних дисциплін кафедри права та публічного адміністрування

- є *систематизованим переліком* елективних дисциплін циклу професійної підготовки, які кафедра пропонує для освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти;
- є *свідченням спроможності кафедри* оперативно задовольнити освітні потреби здобувачів вищої освіти для створення індивідуальної освітньої траєкторії навчання;

Змістовні модулі навчальних дисциплін *спрямовані на формування професійних компетентностей* у здобувачів вищої освіти на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти.

Каталог складено з урахуванням діючої освітньо-професійної програми підготовки фахівців за спеціальністю 081 «Право» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

ПЕРШИЙ (БАКАЛАВРСЬКИЙ) РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Дисципліни циклу професійної підготовки

ВД ПП 2.2.1

Назва дисципліни: **Виборче право**

Мета вивчення курсу: формування у студентів системних знань та навичок з питань правового регулювання суспільних відносин, пов'язаних з організацією та проведенням виборів.

– науково-юридична: оволодіння студентами поглибленими знаннями з виборчого права та механізмів його застосування в практичній діяльності; формування навичок прийняття юридичних рішень та складання відповідних юридичних документів, опанування логікою і офіційною діловою мовою юридичних документів;

– загальноосвітня: підвищення правової культури та ерудиції фахівців, оволодіння досвідом інших держав в зазначеній сфері;

– виховна: формування впевненості фахівців в благодійності ідей правової держави і необхідності їх забезпечення за допомогою здійснення ефективного виборчого процесу, підвищення рівня виборчих прав, укріпити почуття відданості ідеям справедливості і законності, почуття відповідальності перед суспільством, державою.

Завдання курсу: полягає в вивченні студентами теоретичних характеристик виборчих систем, їх елементів, позитивних рис та недоліків, політичних наслідків виборчого процесу та його складових, індикаторів демократичності виборчого процесу.

Змістові модулі:

1. Загальна характеристика виборчого права
2. Принципи виборчого права
3. Виборчі правовідносини
4. Стадії виборчого процесу
5. Виборчі комісії: їх система і функції
6. Порядок організації та проведення виборів народних депутатів України
7. Порядок організації та проведення виборів Президента України
8. Порядок організації та проведення місцевих виборів в Україні
9. Практичні аспекти механізму забезпечення реалізації виборчого процесу в Україні

Назва дисципліни: **Державне управління та виконавча влада в Україні**

Мета вивчення курсу: оволодіння студентами необхідних знань та навичок з державного управління.

- 1) науково-юридична:

- оволодіння студентами поглибленими знаннями зі здійснення державного управління та механізмів його застосування в практичній діяльності;

- формування навичок прийняття юридичних рішень та складання відповідних юридичних документів, опанування логікою і офіційною діловою мовою юридичних документів;

2) загально - освітня:

- підвищення правової культури та ерудиції фахівців, оволодіння досвідом інших держав в зазначеній сфері;

3) виховна:

- формування впевненості фахівців в благодійності ідей правової держави і необхідності їх забезпечення за допомогою здійснення ефективного державного управління, підвищення управлінської дисципліни, відданості ідеям істини, добра, справедливості і законності, почуття відповідальності перед суспільством, державою і людиною.

Завдання курсу: є навчити студента аналізувати і оцінювати теоретичні засади здійснення державного управління; засади співвідношення державного управління та виконавчої влади в Україні; законодавчі засади та принципи взаємодії виконавчої влади та місцевого самоврядування; систему державного управління в різних сферах держави та суспільства.

Змістові модулі:

1. Державне управління та його теоретичні засади. Державний контроль: зміст та поняття.
2. Державна служба.
3. Теоретичні основи діяльності органів виконавчої влади в Україні.
4. Кабінет Міністрів України.
5. Центральні органи виконавчої влади в Україні.
6. Місцеві органи виконавчої влади в Україні.
7. Місцеве самоврядування в Україні.
8. Реформування державного управління в окремих сферах, відповідно до Стратегії сталого розвитку «Україна – 2020»

ВД ПП 2.2.2

Назва дисципліни: **Трудове право**

Мета вивчення курсу: отримання студентами знань з галузі права, яка регулює суспільні відносини в найважливішій сфері життєдіяльності людей – у сфері праці; розкриття ролі трудового права в рішенні задач соціального і економічного розвитку держави; обґрунтування значення забезпечення законності в трудових і тісно пов'язаних з ними відносинами, а також отримання знань потрібних для вивчення інших юридичних дисциплін та успішного виконання професійної правозастосовної діяльності.

Завдання курсу: формування умінь орієнтуватися в системі джерел трудового права; оволодіння знаннями з основних понять, категорій та інститутів трудового права; аналізувати і узагальнювати вивчений матеріал; вироблення у студентів уміння самостійно працювати з першоджерелами та спеціальною юридичною літературою з трудового права; правильно

застосовувати норми законодавства про працю на практиці; підвищення рівня правосвідомості та правової культури студентів, виховання у них шанобливого ставлення до прав і свобод громадян, вміння їх захищати.

Змістові модулі:

1. Загальні положення трудового права України
2. Індивідуальне трудове право
3. Колективне трудове право

Назва дисципліни: **Сімейне право**

Мета вивчення курсу: засвоєння особливостей регулювання сімейних правовідносин, спираючись на чинне законодавство України та сформулювати вміння застосовувати норми сімейного законодавства на практиці.

Завдання курсу: надання студентам знань про поняття сім'ї та шлюбу, розкрити особливості сімейного законодавства України.

Змістові модулі:

1. Загальні положення сімейного права України.
2. Правове регулювання сімейних відносин в Україні.

ВД ІІІ 2.2.3

Назва дисципліни: **Муніципальне право**

Мета вивчення курсу: оволодіння студентами необхідних знань та навичок з відповідної галузі права. Сприяти вихованню поваги до найважливіших муніципально-правових інститутів, зокрема, територіальних громад, як первинних суб'єктів місцевого самоврядування, органів місцевого самоврядування, місцевих виборів, комунальної служби тощо, а також створити передумови для формування муніципальної культури майбутніх фахівців-правників. Ознайомити майбутніх фахівців з зарубіжним досвідом становлення, розвитку і функціонування інститутів локальної демократії.

Завдання курсу: вивчення теорії організації самоврядної (комунальної, муніципальної) влади та змісту чинного законодавства України про місцеве самоврядування; проведення системного аналізу практики застосування законодавства про місцеве самоврядування на рівні окремих територіальних громад; ознайомлення з тенденціями розвитку локального нормотворення та правозастосування та відповідними факторами впливу; розвиток у студентів навиків самостійної творчої роботи при закріпленні теоретичних знань в процесі проведення семінарських занять.

Змістові модулі:

1. Теоретичні засади муніципального права.
2. Правовий статус суб'єктів муніципального права.
3. Відповідальність у муніципальному праві.

Назва дисципліни: **Конституційне право зарубіжних країн**

Мета вивчення курсу: має три головні цілі: загальноосвітню, правознавчу і практичну. Загальноосвітнє значення даного предмета пов'язано з необхідністю підвищення загальної культури студентів майбутніх юристів. Правознавча мета курсу складається в поглибленні теоретичних знань про

моделі правового регулювання статусу особистості, про різні конституційні принципи економічної, соціальної і політичної систем суспільства, про основи його духовного життя, про різні форми правління, територіально-політичного устрою держави, системах державних органів і органів місцевого самоврядування. Практична роль курсу пов'язана з вивченням конституційно-правових інститутів і методів конституційного регулювання, їх позитивних і негативних сторін та ін.

Завдання курсу: 1) ознайомити з основними інститутами, конструкціями конституційного права зарубіжних країн на підставі догматичних уявлень; 2) удосконалення конституційно-правового регулювання в Україні й інших країнах з урахуванням їхніх конкретних умов; 3) показати зв'язки між інститутами та нормами конституційного права зарубіжних країн та інститутами інших галузей права; 4) показати еволюційні трансформації в уявленнях про предмет та роль конституційного права зарубіжних країн в сучасному суспільстві.

Змістові модулі:

1. Конституції зарубіжних країн.
2. Форма держави зарубіжних країн.
3. Конституційні засади судової влади зарубіжних країн.
4. Основи конституційного права зарубіжних країн.

ВД ПП 2.2.4

Назва дисципліни: Природоресурсне право

Мета вивчення курсу: засвоєння відомостей про діючу систему природоресурсного права України та її елементи, а також знань потрібних для вивчення інших дисциплін та успішного виконання професійної правозастосовчої діяльності.

Завдання курсу: вивчення сутності, основних понять і структури природоресурсного права, засвоєння його загальних засад, методів і принципів організації природоресурсних правовідносин відносин, особливостей юридичної відповідальності за порушення природоресурсного законодавства, а також природоресурсного права та права природних комплексів.

Змістові модулі:

1. Загальні положення природоресурсного права.
2. Правове регулювання використання окремих видів природних ресурсів

Назва дисципліни: Державне управління в екологічній сфері

Мета вивчення курсу: засвоєння відомостей про діючу систему екологічного права України та її елементи, а також знань потрібних для вивчення інших юридичних дисциплін та успішного виконання професійної правозастосовчої діяльності.

Завдання курсу: вивчення сутності, основних понять і структури екологічного права, засвоєння його загальних засад, методів і принципів організації екологічних правовідносин, особливостей юридичної відповідальності за порушення екологічного законодавства.

Змістові модулі:

1. Загальні положення екологічного права.
2. Державне управління у сфері використання та охорони окремих видів природних ресурсів.

ВД ПП 2.2.5

Назва дисципліни: **Нотаріат в Україні**

Мета вивчення курсу: засвоєння нотаріального законодавства та практики його застосування.

Завдання курсу: ознайомлення з організацією діяльності та повноваженнями органів нотаріату України; засвоєння загальних правил вчинення нотаріальних дій та процесуальний порядок вчинення їх окремих видів; допомога студентам-юристам оволодіти принципами роботи нотаріусів; навчання уміло використовувати законодавство, що регулює нотаріальну діяльність.

Змістові модулі:

1. Правова основа та принципи організації та діяльності нотаріату.
2. Нотаріальний процес та його характерні особливості.
3. Види нотаріальних дій.

Назва дисципліни: **Державний контроль в Україні**

Мета вивчення курсу: ознайомити студентів зі здійснення державного контролю в сфері виконавчої влади та механізмів його застосування в практичній діяльності, що сприятиме утвердженню України як демократичної правової держави.

Завдання курсу: ключовим завданням навчальної дисципліни є систематизоване засвоєння студентами знань про предмет курсу: теоретичні та практичні засади здійснення державного контролю у сфері виконавчої влади; систему, принципи, завдання та функції державного контролю в зазначеній сфері; положення про зовнішній та внутрішній контроль державних інституцій в сфері виконавчої влади; правові норми, які регулюють порядок здійснення державного контролю в зазначеній сфері; нормативно-правові акти суб'єктів державного контролю у сфері виконавчої влади та порядок їх ухвалення і виконання.

Змістові модулі:

1. Теоретико-методологічні засади державного контролю у сфері виконавчої влади.
2. Теоретичні основи діяльності органів виконавчої влади в Україні.
3. Особливості здійснення окремих видів державного контролю в сфері виконавчої влади. Процедури державного контролю.

ВД ПП 2.2.6

Назва дисципліни: **Судова медицина та психіатрія**

Мета вивчення курсу: - поглиблене вивчення студентами всіх положень судової медицини та механізмів її застосування в практичній діяльності; формування теоретичних знань і практичних навичок в галузі судової

медицини; підвищення правової культури та ерудиції фахівців, оволодіння досвідом інших держав та науковими ідеями в цій сфері.

Завдання курсу: полягає в формуванні у студентів та слухачів міцних знань з актуальних проблем судової медицини та психіатрії та вміння використовувати ці знання на практиці під час призначення та оцінювання висновків судово-медичних експертів.

Змістові модулі:

1. Предмет і завдання судової медицини. Правові, процесуальні та організаційні основи судово-медичної експертизи.
2. Розлад здоров'я і смерть від різних видів зовнішньої дії.
3. Смерть і трупні явища. Судово-медична експертиза трупа.
4. Судово-медична експертиза речових доказів з об'єктами біологічного походження.
5. Судово-медична експертиза живих осіб.

Назва дисципліни: **Правова статистика**

Мета вивчення курсу: здобути теоретичні знання і сформувати практичні навички кількісної та якісної оцінки суспільно-правових явищ і процесів; за допомогою узагальнюючих показників оцінювати, моделювати і прогнозувати процес охорони суспільного та державного ладу, інтереси окремих громадян, установ, підприємств.

Завдання курсу: вивчення кількісних аспектів масових суспільно-правових явищ і процесів у нерозривному зв'язку з їх якісним змістом, тенденціями і закономірностями їх розвитку в конкретних умовах місця і часу.

Змістові модулі:

1. Загальні поняття, предмет та методи правової статистики. Сутність кримінально-статистичних теорій.
2. Прийоми лічильної обробки та аналіз показників правової статистики.

ВД ІІІ 2.2.7

Назва дисципліни: **Міжнародне приватне та публічне право**

Мета вивчення курсу: набуття ґрунтовних знань про особливості міжнародного публічного та приватного права, методи і засоби міжнародно-правові діяльності, навичок користування правовим інструментарієм.

Завдання курсу: формування навичок роботи з нормативними матеріалами, вміння застосовувати здобуті теоретичні знання у вирішенні практичних питань.

Змістові модулі:

1. Проблемні теоретичні та практичні питання міжнародного публічного права.
2. Міжнародно-правові аспекти вирішення глобальних проблем людства.
3. Проблемні питання міжнародного приватного права.
4. Колізійні та матеріально-правові норми міжнародного приватного права.

Назва дисципліни: **Право Європейського Союзу**

Мета вивчення курсу: сформувати у студентів загальне уявлення про функціонування правового механізму Європейського Союзу на рівні первинних та вторинних джерел права.

Завдання курсу: обумовлюються метою та полягають в ознайомленні студентів: з правовими основами формування та діяльності Європейського Союзу; з системою джерел і норм права Європейського Союзу, що регулюють різні види суспільних відносин за участю як держав-членів, так і індивідуумів (фізичних і юридичних осіб).

Змістові модулі:

1. Теоретичні засади правової системи ЄС.
2. Інститути ЄС.
3. Європейські правові стандарти.

ВД ПП 2.2.8

Назва дисципліни: **Фінансове право**

Мета вивчення курсу: формування у майбутніх юристів глибоких і всебічних знань теорії фінансового права і фінансового законодавства, напрацювання у студентів відповідних навиків і умінь з метою їх повного і ефективного застосування на практиці.

Завдання курсу: є передача студентам комплексу знань про поняття, систему і роль фінансового права в сучасних умовах, про закони та підзаконні нормативно-правові акти, норми фінансового права, які регулюють фінансову діяльність держави та фінансову систему України, фінансовий контроль, бюджетний устрій і бюджетний процес, податкові, кредитні, страхові, банківські та валютні правовідносини, що виникають між різноманітними суб'єктами цих відносин.

Змістові модулі:

1. Загальна частина фінансового права
2. Особлива частина фінансового права. Правове регулювання державних та місцевих централізованих фондів коштів, бюджетний процес.
3. Особлива частина фінансового права. Правові основи банківської діяльності, грошового обігу і розрахунків, валютного регулювання.

Назва дисципліни: **Міжнародно-правове регулювання в сфері обігу фінансів**

Мета вивчення курсу: підготовка фахівців правознавців високої кваліфікації, що мали б змогу оволодіти системою теоретичних знань, набути практичних навичок застосування норм міжнародного фінансового права, навчання їх орієнтуватися серед безлічі нормативно-правового матеріалу, на правленого на врегулювання грошових, кредитних, валютних та інших відносин.

Завдання курсу: вивчення правових основ міжнародно-правового регулювання в сфері обігу фінансів.

Змістові модулі:

1. Загальнотеоретичні засади міжнародного фінансового регулювання.

2. Міжнародно-правове регулювання ринку цінних паперів, банківської діяльності, страхування, фінансового обліку і контролю.

ВД ПП 2.2.9

Назва дисципліни: **Криміналістика**

Мета вивчення курсу:

1) науково-юридична: поглиблене вивчення студентами всіх положень криміналістики та механізмів її застосування в практичній діяльності; набуття загального уявлення про загальнотеоретичні та спеціальні методи, прийоми і засоби криміналістичного забезпечення потреб кримінального судочинства; формування теоретичних знань і практичних навичок в галузі криміналістики;

2) загальноосвітня: підвищення правової культури та ерудиції фахівців, оволодіння досвідом інших держав та науковими ідеями в цій сфері та успішного виконання професійної діяльності.

Завдання курсу: вивчення тематичного матеріалу дисципліни, надання знань про засвоєння предмету криміналістики, визначення ролі криміналістики та її місця у системі наукового знання щодо питань боротьби зі злочинністю та розслідування злочинів, набуття вмінь використання теоретичних положень криміналістики та набуття практики їх застосування під час розкриття та розслідування злочинів.

Змістові модулі:

1. Загальні положення криміналістики та криміналістична техніка.
2. Криміналістична тактика та методика розслідування окремих видів злочинів.

Назва дисципліни: **Правові засади управління комунальною власністю**

Мета вивчення курсу: поглиблене вивчення студентами положень законодавства у сфері муніципального права, що стосуються господарської діяльності місцевого самоврядування; вивчення особливостей правового регулювання економічних відносин у сфері місцевого самоврядування.

Завдання курсу: ознайомити студентів зі станом основних проблем, що стосуються ресурсного забезпечення діяльності місцевого самоврядування.

Змістові модулі:

1. Управління промисловістю.
2. Управління будівництвом і житлово-комунальним господарством.
3. Особливості управління муніципальним господарством.